

Folketingets Kommunaludvalg
udvalg@ft.dk

Departementet
Holmens Kanal 22
1060 København K

Tlf. 3392 9300
Fax. 3393 2518
E-mail vfm@vfm.dk
HVJ/LHA/ J.nr. 2008-8007

Dato: 13. november 2008

Under henvisning til Folketingets Kommunaludvalgs brev af 17. oktober 2008 følger hermed velfærdsministerens endelige svar på spørgsmål nr. 8 (KOU Alm. del). Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Benny Engelbrecht (S) (MFU).

Spørgsmål nr. 8:

"Ministeren bedes redegøre for, i hvilke situationer der kan indkaldes stedfortræder i.h.t. Region Syddanmarks styrelsesvedtægt samt efter styrelseslovens § 15."

Svar:

Det er i regionslovens § 12 fastsat, at bl.a. § 15 i den kommunale styrelseslov finder tilsvarende anvendelse for regionsrådet og dets medlemmer.

Efter bestemmelsen i regionslovens § 12, jf. den kommunale styrelseslovs § 15, stk. 2, indkalder formanden for regionsrådet stedfortræderen til først-kommende møde i regionsrådet, når formanden får meddelelse om eller på anden måde får kendskab til, at et medlem vil være forhindret i at varetage sine regionale hverv i en forventet periode af mindst en måned på grund af sin helbredstilstand, graviditet, barsel eller adoption, varetagelse af andet offentligt hverv, forretninger eller lignende. Når et medlem på grund af sin helbredstilstand er forhindret i at deltage i et møde i regionsrådet, kan de medlemmer, der er valgt på den pågældende kandidatliste, efter regionslovens § 12, jf. den kommunale styrelseslovs § 15, stk. 1, endvidere kræve stedfortræderen indkaldt til at deltage i mødet. Dette gælder efter den nævnte bestemmelse også ved det konstituerende møde eller 2. behandlingen af regionens budget, selv om forfaldet har en anden af de i § 15, stk. 2, i den kommunale styrelseslov nævnte grunde.

Stedfortræderindkaldelse efter regionslovens § 12, jf. den kommunale styrelseslovs § 15, stk. 2, forudsætter, at der foreligger en hindring for varetagelsen af de regionale hverv. Det forhold, at et medlem f.eks. ønsker aflastning

i en vis periode eller for visse sager, kan således ikke i sig selv udgøre lovligt forfald og begrunde stedfortræderindkaldelse. Endvidere skal der være tale om en absolut og varig forhindring for varetagelsen af de regionale hverv, og hindringen skal forventes at strække sig over en periode på mindst en måned. Endvidere skal hindringen henføres til én af de i bestemmelsen nævnte forfaldsgrunde. Det forhold, at et medlem vil være forhindret i at deltage i regionsrådets møder, kan ikke begrunde, at bestemmelsen bringes i anvendelse, når medlemmet dog vil have mulighed for at deltage i udvalgmøder eller varetage andre regionale hverv. Det er regionsrådet, der træffer afgørelse om, hvorvidt betingelserne for indkaldelse af stedfortræder er opfyldt, herunder om der foreligger et forfald, der efter regionslovens § 12, jf. den kommunale styrelseslovs § 15, berettiger til stedfortræderindkaldelse. Afgørelsen er en retlig afgørelse, der kan efterprøves af statsforvaltningen, der fører tilsyn med regionen.

Indkaldelse af en stedfortræder efter regionslovens § 12, jf. § 15, stk. 2, i den kommunale styrelseslov er obligatorisk, når betingelserne herfor er opfyldt. Regionsrådsformanden skal således indkalde stedfortræderen til det førstkommande møde i regionsrådet.

Vedrørende forståelsen af de i regionslovens § 12, jf. den kommunale styrelseslovs § 15, stk. 2, nævnte lovlige forfaldsgrunde kan jeg nærmere oplyse følgende:

- Helbredstilstand

Udover medlemmets egen sygdom vil sygdom hos medlemmets barn eller anden nærtstående kunne begrunde bortfald af mødepligten. Hvorvidt der er tale om en nærtstående, vil afhænge af en vurdering i det konkrete tilfælde.

- Graviditet, barsel eller adoption

Både kvindelige og mandlige regionsrådsmedlemmers fravær som følge af fødsel eller adoption vil efter bestemmelsen kunne begrunde stedfortræderindkaldelse.

- Varetagelse af andet offentligt hverv

Varetagelse af andet offentligt hverv omfatter f.eks. varetagelse af hverv som medlem af Folketinget eller en kommunalbestyrelse, varetagelse af hverv som nævning eller varetagelse af militære hverv.

- Forretninger

Pligter i medfør af et regionsrådsmedlems ansættelsesforhold kan begrunde lovligt forfald. Et regionsrådsmedlem er således ikke forpligtet til at gøre brug af den i medfør af regionslovens § 12, jf. § 16 b i den kommunale styrelseslov, tillagte ret til fravær fra arbejdet.

Endvidere antages selvstændige erhvervsinteresser at kunne begrunde indkaldelse af en stedfortræder, såfremt varetagelsen af erhvervsinteresserne er en forudsætning for at undgå alvorlig ulempe eller tab.

Regionslovens § 12, jf. § 15, stk. 2, i den kommunale styrelseslov angiver ikke udtømmende de forfaldsgrunde, der - under forudsætning af, at de hindrer medlemmets varetagelse af hvervet som regionsrådsmedlem i en forventet periode af mindst 1 måned - kan begrunde stedfortræderindkaldelse. Bestemmelsen åbner således op for, at andre grunde end de i bestemmelsen angivne, kan begrunde indkaldelse af en stedfortræder og dermed anses for lovligt forfald. I praksis er det f.eks. antaget, at fravær på grund af studier er en lovlig forfaldsgrund.

Det er endvidere antaget, at fravær på grund af ferie kan begrunde indkaldelse af en stedfortræder. Det bemærkes i den forbindelse, at hvervet som regionsrådsmedlem ikke er undergivet de regler, der gælder for lønmodtageres afholdelse af ferie. Det vil således være muligt at indkalde en stedfortræder for et regionsrådsmedlem, der på grund af ferie af en forventet varighed på mindst en måned er forhindret i at varetage sit hverv som regionsrådsmedlem, uanset om medlemmet har optjent ferie i overensstemmelse med ferielovens regler eller ej.

I styrelsesvedtægten for Region Syddanmark er fastsat følgende midlertidige bestemmelse, gældende ind til udgangen af 2009:

"Formanden indkalder stedfortræderen til Regionsrådets møde, når et medlem er forhindret i at deltage i mødet på grund af sin helbredstilstand, graviditet, barsel eller adoption, varetagelse af andet offentligt hverv, forretninger eller lignende. Stedfortræderen indkaldes uanset den forventede varighed af medlemmets fravær.
Stk. 2 Medlemmet underretter tidligst muligt formanden om sit fravær."

Bestemmelsen er fastsat efter den tidligere indenrigs- og sundhedsministers godkendelse, idet regionslovens § 36, stk. 1, giver mulighed for, at et regionsråd med velfærdsministerens (tidligere indenrigs- og sundhedsministerens) godkendelse kan fastsætte regler, der afviger fra bl.a. reglerne i regionslovens § 12, jf. § 15, stk. 2, i den kommunale styrelseslov.

Bestemmelsen i styrelsesvedtægten indebærer, at regionsrådsformanden skal indkalde en stedfortræder allerede, når et regionsrådsmedlem er forhindret i at deltage i et enkelt møde, uanset hvilken af de i § 15, stk. 2, i den kommunale styrelseslov nævnte forfaldsgrunde, som begrundet fraværet.

Der er dermed, ikke som efter regionslovens § 12, jf. § 15, stk. 2, i den kommunale styrelseslov, krav om, at medlemmets forfald skal have en forventet varighed på mindst en måned. Bestemmelsen i styrelsesvedtægten ændrer derimod ikke i øvrigt betingelserne for indkaldelse af stedfortræder,

herunder på hvilke fraværsgrunde som kan begrunde dette, og indkaldelse af stedfortræder er også efter denne bestemmelse obligatorisk.

Karen Jespersen

/ Inger Mogensen